

Soru: Kur'an-ı Kerim'i okumak mı daha sevaptır dinlemek mi?

FETVA

Allah Teala Kur'an-ı Kerim'i, beşeriyeti dalalet ve cehaletin karanlığından imanın ve İslam'ın nuruna çıkarsın,¹ insanlar ayetleri üzerinde düşünsün,² hayatlarına tatbik etsin,³ yollarını aydınlatsın, karşılaştıkları problemleri onunla çözsün,⁴ onlara şifa ve rahmet vesilesi olsun diye indirmiştir.⁵ Söz konusu amelîyeler ancak Kur'an-ı Kerim'i okumak ve işittiğimizde dinlemekle mümkündür. Zira Allah Teala da "Kur'an'ı oku."⁶ ve "Kur'an okunduğu zaman ona kulak verip dinleyin."⁷ buyurmaktadır. Allah Rasülü ﷺ de Kur'an-ı Kerim'i kendi okuduğu gibi onu başkasından dinlemeyi de severdi. Nitekim bazen ashabından kendisine Kur'an okumalarını ister,⁸ bazen de gece, evlerinde okudukları Kur'an'ı Kerim'i işitmek için dışarı çıkardı.⁹ Bu noktada fukaha Kur'an-ı Kerim'in okunmasının mı dinlenmesinin mi daha faziletli olduğu hususunda ihtilaf etmiş, İbn Nüceym, Ebüssuûd Efendi ve Leknevî'nin de içinde bulunduğu Hanefî fukahası Kur'an'ı dinlemenin onu okumaktan daha sevap olduğunu ifade etmiştir.¹⁰ Zira Kur'an'ı okumanın aksine dinlemek farz olduğu için¹¹ onu dinleyen kimse farz bir ibadeti yapmakta ve daha fazla sevap kazanmaktadır.¹² Yalnız zikredilen hususlar okuma ve dinleme hakkındadır. Buna bağlı olarak harici unsurların da elde edilen sevap noktasında etkisi vardır. Nitekim Kur'an'ı tefekkür ederek okuyan kimsenin sevabı onu işitirken tefekkür etme gayreti içinde olmayan kimseden daha fazladır. Zira Allah Teala kullarından kitabını okurken veya işitirken inceden inceye düşünmelerini istemekte,¹³ Hz. Ali (r.a) da bu bağlamda "Tefekkürü olmayan okumada hayır yoktur."¹⁴ buyurmaktadır.

¹ İbrâhim 14/1.

² Sâd 38/29.

كُتِبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكًا لِيُبَيِّنَ لَكَ آيَاتِهِ

³ Mâide 5/48.

فَأَحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ

⁴ Nahl 16/89.

وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ

⁵ İsrâ 17/82.

وَنَزَّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

⁶ Müzzemmil 73/4.

وَنَزَّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

⁷ A'râf 7/204.

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ

⁸ Buhari, Tefsir, (Nisâ) 9 (Hadis No: 4582); Müslim, Salât'ül Müsâfirîn ve Kasruhâ, 248 (Hadis No: 800).

⁹ Buhari, Fedailu'l-Kur'an, 31 (Hadis No: 5048); Müslim, Salât'ül Müsâfirîn ve Kasruhâ, 236 (Hadis No: 793).

¹⁰ Zeynüddîn b. İbrâhîm b. Muhammed el-Mısırî İbn Nüceym, *el-Eşbâh ve'n-nezâ'ir* (Beyrut - Lübnan: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1999), 248; Ebü'l-Hasenât Muhammed Abdülhay b. Muhammed Abdilhalîm b. Muhammed Emînillâh es-Sihâlevî el-Leknevî, *Fetâva'l-Leknevî* (Beyrut - Lübnan: Dâru İbn Hazm, 2001), 426.

¹¹ Muhammed Emîn b. Ömer b. Abdilazîz el-Hüseynî ed-Dımaşkî İbn Âbidîn, *Reddü'l-muhtâr 'ale'd-dürri'l-muhtâr* (Beyrut: Darul Fikr, 1992), 1/546.

¹² Kollektif, *el-Mevsûatü'l-Fıkhiyye* (Kuveyt: Vezâratü'l-Evkâf ve's-Şûuni'l-İslâmiyye, 2010), 4/87.

¹³ Nisâ 4/82; Muhammed 47/24.

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ

¹⁴ Ebü Muhammed Abdullah b. Abdirrahmân b. el-Fazl ed-Dârimî, *es-Sünen* (Suudi Arabistan: Dar'ül-muğnî li'n-neşri ve't tevzi', 2000), 1/338. (Hadis No: 305)

إِنَّهُ لَا خَيْرَ فِي عِبَادَةٍ لَا عِلْمَ فِيهَا، وَلَا عِلْمَ لَا فُهْمَ فِيهَا، وَلَا قِرَاءَةَ لَا تَذَكُّرَ فِيهَا